

МОТИВИ

към присъда по НЧХД № 2952/2022 г. по описа на 112-и състав на СРС.

Обвинението е повдигнато с частна тъжба от И.П.П. срещу П.Л.М., роден на ***** г., в град София, с ЕГН *****, българин, български гражданин, със средно образование, женен, неосъждан, с твърдение за извършено престъпление по чл. 130, ал. 1 от НК, а именно за това че на 06.09.2021 г. в гр. Баня на у*****, чрез нанасяне на удар с навита на руло телена мрежа в дясната страна на главата на И.П., с ЕГН *****, причинил на последния кръвонасядане с флукуиращ оток в зоната между горния клепач и веждата на дясното око; охлузване, кръвонасядане и флукуиращ оток в подножието на дясната орбита; групирани ивичести охлузвания в предната половина на дясната буза, както и чрез нанасяне на удар с метално гребло причинил на И.П. кръвонасядане, съчетано с оток пред и над предния ръб на лявата подмишнична ямка; четири вертикални, приблизително успоредни дълбоки линейни охлузвания медиално от травмата пред и над предния ръб на лявата подмишнична ямка, като посочените наранявания са реализирали медико-биологичния признак временно разстройство на здравето, неопасно за живота – лека телесна повреда, по смисъла на чл. 130, ал. 1 от НК.

В съдебно заседание частният тъжител се явява лично и се представлява от повереника си - адвокат Н.. В пледоарията си по същество повереникът пледира, че въз основа на събраните в хода на съдебното следствие доказателства, обвинението се доказва по несъмнен начин и подсъдимият П.М. е виновен за извършване на престъпление по чл. 130, ал. 1 от НК. Твърди се, че подсъдимият е извършил престъплението, за което е обвинен с частната тъжба, а именно лека телесна повреда. Повереникът на тъжителя сочи, че са налице противоречиви показания от страна на двете групи свидетели относно това дали П. е ударил с козия крак М. в областта на гърба или нараняването на М. е вследствие на падане върху предмет, чийто страни се намират под прав ъгъл една спрямо друга. Повереникът адв. Н. аргументира позиция, че единствената възможност това нараняване на гърба на М., се корени в падането му на гръб върху биглите, които са били в двора му, защото те били под прав ъгъл и дебелината им съответствала на белега върху гърба на М., за разлика от по-големия размер на козия крак, който и не образувал прав ъгъл.

Сочи се още, че това падане от собствен ръст върху бигла е в резултат на това, че П. е бутнал подсъдимия след като е получил удара с мрежа в лицето. Соци се обаче, че причиняването на лека телесна повреда е по непредпазливост от страна на П. към М. и не е престъпление, тъй като същият е искал да отблъсне своя нападател, който му е причинил умишлено лека телесна повреда и бил действал при института на неизбежната отбрана.

Адв. Н. сочи, че М. след това нанесъл втори удар на П. чрез гребло по

тялото му и в резултат на това му причинил нова лека телесна повреда. Ето защо се иска осъждането на подсъдимия за престъплението, за което е обвинен с частната тъжба, както и присъждането на разноски.

Частният тъжител заявява пред съда, че е защитава себе си и своята собственост.

Защитата на подсъдимия П.М. - адв. К., иска от съда да постанови оправдателна присъда, като намира, че от доказателствата по делото не се установява механизмът на причиняване на посочените в тъжбата телесни увреждания по начина, по който това било описано в тъжбата. Навеждат се доводи, че показанията на всичките свидетели са противоречиви досежно основни факти, които подлежат на доказване в производството. Твърди, че заключението на видеотехническата експертиза не потвърждава изложеното в тъжбата, че подсъдимият е ударил с гребло частният тъжител, тъй като от заключението на експертизата се установявало, че в действителност са осъществени замахвания от страна на П.М. по отношение на И.П., но нито един от опитите не е завършил с удар върху личността на тъжителя. На следващо място, защитата на подсъдимия сочи, че по безспорен начин е установено, че именно тъжителят И.П. е ударил подсъдимия по гърба с метален прът, тип „кози крак“, поради което гърбът му е бил целия в кръв. Защитата черпи своите аргументи от заключението на назначената съдебна медицинска експертиза и специално от разпита на вещото лице в откритото съдебно заседание, като сочи, че според вещото лице в областта на гърба на подсъдимия има кръвонасядане с г-образна форма, което е причинено именно от удар с предмет, отговарящ на външните белези на въпросния кози крак. Освен това, защитата сочи, че според вещото лице процесното нараняване на П.М. няма как да бъде получено от падане на земята от собствен ръст, тъй като кинетичната енергия, която е необходима за да бъде осъществено това нараняване, може да се постигне само с нанасянето на удар с ръка. На следващо място, адвокат К. иска съдебният състав, в случай че приеме, че П.М. е нанесъл телесна повреда на И.П., по начина описан в тъжбата, да приеме, че И.П. също е нанесъл също такава телесна повреда на П.М. и да приложи института на реторсията, визиран в чл. 130, ал. 3 от НК. По-нататък в пледоарията си, адв. К. навежда доводи, че не може да се говори за неизбежна отбрана, защото ако е налице нападение от страна на П.М. по отношение на П., то следвало да се отбележи, че това нападение било осъществено с голи ръце и удар с кози крак не може да бъде приет за съответен на опасността, която е надвиснала над нападения, поради което удар с този кози крак, според адвокат К., няколкократно превишавал пределите на неизбежната отбрана.

Подсъдимият П.М. моли да бъде признат за невиновен. В даденото му на основание чл. 297, ал. 1 от НПК право на последна дума, той заявява, че иска да бъде оправдан.

Съдът, след като обсъди доказателствения материал по делото поотделно и в неговата съвкупност, както и като обсъди подробно съображенията и доводите на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

Подсъдимият П.Л.М., е роден на ***** г., в град София, с ЕГН *****, българин, български гражданин, със средно образование, женен, неосъждан. Същият не е освобождаван от наказателна отговорност.

Частният тъжител И.П. и подсъдимия П.Л. били съседни, като двамата живеели в гр. Баня, на ул. *****, като били съсобственици на парцела под номера 5 и 5а на посочената улица. Двамата притежавали по ½ идеална част от парцела, в който имало изградени две къщи от типа „близнак“, строени на калкан. П. закупил половината двор и сградата на № 5 от роднини на П.М., с които той бил в лоши отношения. М. притежавал къщата и половината двор на № 5а. Освен това, още от самото начало отношенията и между П.М. и И.П. били обтегнати, тъй като след като П. започнал да владее имота, който е закупил, М. използвал негово временно отсъствие и излял бетонни основи на ограда, с която на практика разделял двора на две части. П. не бил съгласен да се изгражда ограда, защото не е осъществявана делба между съсобствениците в реални части и не искал там да има ограда.

От доказателствата по делото се установява, че между двата терена има денивелация, като от страната на къщата на И.П. теренът е по-висок от останалата част с около 50 см. От заключението на видеотехническата експертиза се установява, че след изливането на бетонната основа за бъдещата ограда, частта от двора в който се намира къщата на П. е изпълнена със земна маса и засята с тревна смеска, като нивото на земята е изравнено с нивото на бетоновия фундамент – виж стр. 104 от делото, снимка 21 от заключението на ВТЕ.

Споменатият вече бетонов фундамент бил изграден, като през около 1,5 метра са издигнати колони перпендикулярно от основата, за които е било предвидено да се закачат парчета мрежа и по този начин да се оформи оградата между двете части на имота.

Отношенията на страните по отношение на въпросната ограда били обтегнати дълго време, като И.П. подавал сигнали до различни държавни институции, включително ДНСК, което още повече напрегнало комуникацията му с подсъдимия и неговото семейство.

На 06.09.2021 г. подсъдимият П.Л. се намирал в дома си. В следобед на същия ден, в дома му отишъл синът му Х. М., заедно със свой приятел – свидетелят В.Ч., с който искали да помогнат на подсъдимия да сложи въпросните парчета мрежа и да довърши изграждането на оградата. За целта, от едно голямо руло с метална мрежа, подсъдимият и посочените други две лица от мъжки пол отрязали парчета, които следвало да бъдат закачени между колоните на бетоновия фундамент на специално поставени във фундамента анкерни куки.

Тримата започнали да поставят парчетата мрежа, като Чипов и Х. М. я опъвали, а П.М. я закачал за колоните от бетон.

В това време, семейството на тъжителя се намирало в дома си. Съпругата на И.П. – свидетелят Д. П.а, чула мъжки гласове в задния двор и погледнала през прозореца, за да види какво се случва в двора. Тогава тя забелязала, че подсъдимият, синът му и свидетелят Чипов поставяли парчетата мрежа и веднага съобщила това на съпруга си.

И.П. слязъл на двора и отишъл на мястото, където работили тримата мъже, посочени по-горе. Той веднага казал на подсъдимия и на останалите, че му е омръзнало да се разправя с тях и че на това място не може да има ограда. Веднага след това, той се навел да откача току-що закачената от едната страна мрежа, а П.М. като видял това, хванал незакачената част от същото парче мрежа, което било навито на своеобразно руло, и с него замахнал към лицето на П.. Последният се отдръпнал в опита си да се предпази от удар, но не успял напълно да го стори, като въпросното парче мрежа му нанесло травми по лицето, както следва: кръвонасядане с флукуиращ оток в зоната между горния клепач и веждата на дясното око, охлузване, кръвонасядане и флукуиращ оток в подножието на дясната орбита; групирани ивичести охлузвания в предната половина на дясната буза.

След като бил ударен, П. успял през мрежата да бутне с ръце П.М. назад, в резултат на което той паднал на земята. При това падане, М. получил подкожен хематом в тилната област на главата централно, както и кръвонасядания и охлузвания по ръцете, в резултат на контакта между тялото му и неравния земен терен. След падането на М. на земята, синът му и свидетеля Чипов започнали да викат на П. „какво правиш, бе“ и други подобни изрази.

Изправяйки се от земята, М. започнал да хвърля предмети към тъжителя, като тухли, метални бигли и т.н. Той се държал изключително цинично, като псувал през цялото време, обиждал и изричал всякакви цинизми по отношение на П. и семейството му. По делото не е установено безспорно, че е успял да го уцели и да му причини увреждания, тъй като експертизата по делото сочи, че установените травми са в резултат на друг механизъм, за който ще стане дума по-долу.

Веднага след това, подсъдимият взел един търмък (гребло), с който замахнал към П., като бутал греблото напред към неговото тяло. В резултат на това той успял да му нанесе удар в областта на лявото рамо и лявата подмишнична ямка, поради което тъжителят получил кръвонасядане, съчетано с оток пред и над предния ръб на лявата подмишнична ямка; четири вертикални, приблизително успоредни дълбоки линейни охлузвания медиално от травмата пред и над предния ръб на лявата подмишнична ямка.

След това, И.П. отишъл до мазето си, откъдето взел метален инструмент, тип „кози крак“, с който се върнал отново до оградата и започнал с него да откача закачената мрежа и да чупи металните анкерни куки, на

които се захващала мрежата за бетоновите колони. В този момент П.М. връзвал мрежата в долната ѝ страна и бил наведен, а И.П. го ударил с козия крак в лявата страна на гърба. В следствие на нанесения удар, М. получил увреждане, което представлявало овално кръвонасядане с Г-образна форма на гърба, под върха на лявата лопатка, както и подлежащо счупване на десетото ребро.

В резултат на възникналия конфликт била повикана полиция и спешна медицинска помощ, чрез обаждане на тел. 112 от Х. М.. След пристигането на полицията и на линейка, подсъдимият М., който бил видимо окървавен, бил откаран в болнично заведение, където бил прегледан.

На следващия ден както П.М., така и И.П. били освидетелствани от съдебен лекар, за което по делото са налице писмени доказателства.

От заключението на СТЕ се установява какво е било съдържанието на разговора между Х. М. и оператора на тел. 112, който е изключително кратък и от който се разбира, че е съобщено на компетентните органи за инцидента, без да се съобщават подробности.

От заключението на ВТЕ се установява каква е била атмосферата по време на скандала между страните, но следва да се отбележи, че наличните по делото видеозаписи са от момент, който е след извършването на ударите и от частния тъжител и от подсъдимия. Т.е. тези записи нямат пряко отношение към установяване на авторството на деянията, а имат спомагателен характер за установяване на обстановката, при която са осъществени посочените по-горе телесни увреждания и на двамата участници – подсъдимия и частния тъжител.

От заключението на СМЕ се установява, че частният тъжител И.П. е получил следните увреждания:

1. кръвонасядане с флукуиращ оток в зоната между горния клепач и веждата на дясното око, охлузване, кръвонасядане и флукуиращ оток в подножието на дясната орбита;
2. групирани ивичести охлузвания в предната половина на дясната буза.
3. кръвонасядане, съчетано с оток пред и над предния ръб на лявата подмишнична ямка; четири вертикални, приблизително успоредни дълбоки линейни охлузвания медиално от травмата пред и над предния ръб на лявата подмишнична ямка
4. линейни охлузвания по лакътния ръб на лявата китка и ръката.

Вещото лице е посочило, че тези увреждания са реализирали медикобиологичния признак временно разстройство на здравето без опасност за живота. Макар съдебният медик да е посочил, че някои от тях са реализирали само болка, то по-тежкият резултат поглъща по-лекия, поради което всичките телесни увреждания следва да се квалифицират като телесна повреда по смисъла на чл. 130, ал. 1 от НК.

По отношение на механизма на възникване на травмите на тъжителя,

вещото лице е отговорило, че кръвонасяданията, охлузванията и флукутиращите отоци в подножието на дясната орбита и в зоната на горния клепач и веждата на дясното око, ведно с групирани ивичести охлузвания на дясната буза добре отговарят да са получени по начина, който се сочи в тъжбата – чрез удар с метална мрежа. На следващо място, установените травми в областта на лявата мишница са в резултат от действието на твърд тъпоръбест предмет и е възможно да са получени чрез удар с гребло (търмък).

Вещото лице е посочило, че липсват данни по делото как са получени нараняванията по лакътния ръб на лявата китка и ръката на П., но е възможно да са получени при съприкосновение с метална мрежа, навита на руло. Това така или иначе няма никакво значение за правилното решаване на делото, защото тези травми не са посочени в тъжбата и въобще не са част от предмета на делото. Ето защо излагането на съображения за техния генезис е ненужно.

От същото заключение се установява, че и П.М. също е получил телесни увреждания, както следва:

1. подкожен хематом в тилната област на главата централно;
2. кръвонасядания и охлузвания по ръцете и двете предмишници, част от които с дълбоки ивицовидни охлузвания и повърхностни рани в централната им част;
3. отоци и интензивни кръвонасядания по гръбната повърхност на двете длани, както и до зоните на проксималните интерфалангиални стави на пръстите;
4. ламбовидна рана по гръбната повърхност на 4-и пръст на дясна длан;
5. овално кръвонасядане с Г-образна форма на гърба, под върха на лявата лопатка, както и подлежащо счупване на десетото ребро.

Според заключението на СМЕ, уврежданията на М. също са реализирали медико-биологичния признак временно разстройство на здравето, неопасно за живота или лека телесна повреда по смисъла на чл. 130, ал. 1 от НК.

Относно механизма на възникване на травмите на М., вещото лице Д.Н. е посочил, че кръвонасядането с подкожния хематом е резултат от твърд тъп предмет, с неохлузваща контактна повърхност и отговаря да е получено при падане собствен ръст на терен.

По отношение на травмата в областта на гърба – въпросното Г-образно кръвонасядане и подлежащото счупване на десето ребро, вещото лице е категорично, че то не може да се получи при падане от собствен ръст дори М. да е паднал върху предмет с подобна форма. Тук съдебният медик е категоричен, че това кръвонасядане с подлежащото счупване са породени от удар с твърд тъп предмет с ограничена контактна повърхност и освен това за да се получи подлежащото счупване следва ударът да е бил високо кинетично енергиен. Ето защо, вещото лице е категорично, че такъв може да бъде удар с ръка с такъв предмет, защото при падането на тялото върху терен не е достатъчна кинетичната енергия за да се получи процесното счупване на

реброто. Т.е. заключението на експертизата категорично отхвърля възможността травмата на гърба на М. да е получена при падане, а сочи, че е получена от целенасочен удар с описания предмет.

Горната фактическа обстановка съдът намира за установена на базата на събрания по делото доказателствен материал, а именно показанията на свидетелите Д. П.а, Д. П.а, О.А., Х. М., Ю. М.а и В.Ч.. Съдът съобрази при приемане на релевантните фактически обстоятелства и заключението на назначената и изслушана СМЕ, заключението на СТЕ и на ВТЕ, както и писмените доказателства по делото - съдебни медицински удостоверения, амбулаторни листа, справка за съдимост на подсъдимия, както и останалите писмени доказателства, приобщени към доказателствения материал по делото по установения за това ред и прочетени по реда на чл. 283 от НПК.

По доказателствата:

При анализирането на доказателствения материал съдът следва да посочи най-напред някои общи съображения.

На първо място, следва да се отбележи, че показанията на нито един от свидетелите не са изцяло достоверни. Всеки от свидетелите е заявил определени факти, които са от полза за страната, която го е призовала в това качество по делото. Този извод се налага, защото свидетелските показания могат да се разделят основно на две групи – свидетелите на обвинението и на защитата. В първата група са показанията на Д. и Д. П.и и на Огнян Асенов, а във втората група – на Ю. и Х. М.и, както и тези на В.Ч..

Прави силно впечатление обстоятелството, че свидетелите на частния тъжител твърдят, че не са виждали И.П. да нанася удари по какъвто и да е начин на подсъдимия М., както и че свидетелите на защитата сочат, че М. не е нанасял удари по тялото на тъжителя, а само е бил ударен от него. Заключението на съдебната медицинска експертиза обаче ясно сочи какъв е генезисът на травмите на двете лица, замесени в скандала (И.П. и П.М.), а нейните изводи се обосновават с обективни находки върху телата на посочените лица. Т.е. тези съдебномедицински находки са отправният обективен безпристрастен белег, който може да доведе до установяване на обективната истина при съвместното им анализиране с показанията на свидетелите на двете страни.

Най-напред следва да се отчете, че показанията на свидетеля Д. П.а са частично достоверни, като съдът дава вяра на същата досежно обстоятелствата относно датата и мястото на инцидента, за това, че е бил налице спор за оградата, че е видяла подсъдимия, заедно със сина му и свидетеля Чипов да слагат мрежа на бетоновите фундаменти. Съдебният състав намира, че тези факти са напълно безспорни между страните по делото, тъй като всички свидетели заявяват тези обстоятелства в показанията си и

освен това сочат, че те са с трайно влошени отношения именно заради въпросната ограда.

На следващо място, от показанията на тази свидетелка може да се изведат данни за това, че П. е бил ударен с мрежата от П.М., тъй като тя сочи, че е видяла това, а нейните думи намират потвърждение в показанията на Д. П.а и в заключението на съдебната медицинска експертиза.

Съдът намира, че показанията на тази свидетелка са достоверни и досежно това, че И.П. е избутал назад М., който е паднал и се е ударил, включително и за това, че П. е бил ударен с гребло в лявата ръка и рамо – твърденията ѝ отново намират опора в обективните находки по тялото на П., които според вещото лице имат своя генезис именно в удар с предмет във формата на търмък (гребло).

Важно значение за правилното решаване на делото имат твърденията на свидетелката кога точно И.П. е отишъл до мазето, за да вземе конкретния кози крак. Този момент е от изключително значение за правилното приложение на материалното право, защото той стои в основата на отговора на въпроса дали е налице реторсия или неизбежна отбрана. От показанията на тази свидетелка се установява, че съпругът ѝ е слязъл до мазето едва след като е бил ударен с въпросното гребло, след което се е върнал на мястото на инцидента. Това означава, че последващите нанесени удари с този инструмент не са в резултат на нападение срещу него, защото доказаните нападения срещу П. са приключили преди той да слезе в мазето за въпросния предмет.

Съдът обаче намира, че не може да се довери на твърденията на тази свидетелка, че съпругът ѝ не е удрял с кози крак подсъдимия. В тази част показанията ѝ са напълно опровергани от заключението на медицинската експертиза, както и от показанията на свидетелите Ю. М.а, Х. М. и В.Ч.. Ето защо, съдът не може да ѝ даде вяра досежно това твърдение.

Тук е моментът да се посочи, че тази свидетелка е единственият пряк очевидец от свидетелите на тъжителя, поради което съдът намери, че нейните твърдения имат по-голяма доказателствена тежест от тези на свидетеля Д. П.а.

Колкото до показанията на дъщерята на тъжителя – Д. П.а, нейните показания също следва да се кредитират само частично. Съдът отново ѝ дава вяра досежно влошените отношения между страните, както и за повода за процесния скандал. Съдът намира, че твърденията на тази свидетелка за това, че баща ѝ е бил ударен с мрежа в лицето са обективни и подкрепени от показанията на Д. П.а, както и от заключението на СМЕ. Вярно е твърдението ѝ, че тъжителят е избутал с ръце П.М., в резултат на което той е паднал на земята. Неверни са обаче твърденията на свидетеля за това кога И.П. е бил ударен с въпросното гребло. И това е така, защото тя, в противоречие с майка си Д. П.а, сочи, че това е станало след като баща ѝ е отишъл в мазето за въпросния кози крак. Съдът обаче е склонен да даде вяра на Д. П.а за този

момент, защото тя е била на мястото на инцидента, в непосредствена близост до участниците в инцидента, а Д. П.а е била в дома си на известна дистанция от мястото, и е гледала събитията през прозорец, от който дори не е изяснено каква точно е била видимостта към мястото на събитията.

Освен това, със същите аргументи, съдът намира, че не може да кредитира твърдението ѝ, че баща ѝ не е удрял П.М. с козия крак, както и че нито веднъж не му е посегнал, като тук отново твърденията на свидетеля са опровергани от свидетелите Ю. и Х. М.и, от показанията на Чипов, както и от СМЕ, включително от снимковия материал по делото, който е част от заключението на ВТЕ, от който ясно се виждат нараняванията в областта на гърба на М..

По отношение на показанията на свидетеля О.А., съдът намира следното – установено е безспорно, че в даден момент този свидетел се е озовал на мястото на инцидента, но това е станало след като М. е ударил тъжителя с мрежата, след като М. е бил изблъскан назад, след като подсъдимият е ударил тъжителя с греблото, както и след като П. ударил М. с козия крак. Това е така по няколко причини – този свидетел е чул шумотевицата и разпериите от посочените действия и именно затова е отишъл в двора на П. за да види какво се случва. Т.е. той не е видял обективно тези събития. Той е видял последващите такива, но не е бил пряк очевидец на действията, подлежащи на доказване. За това може да се съди по факта, че когато той е отишъл в двора на П., М. вече е имал нараняването по гърба от въпросния кози крак. Освен това, свидетелят обективно лъже, че е видял М. да удря с греблото П. в „главата над веждата“, защото такъв удар изобщо не е осъществен, а нараняванията на това място са от мрежа, а не от гребло. Т.е. в заключение може да се посочи, че този свидетел няма преки зрителни възприятия от случилите се събития, а само е чул част от словесния скандал и вече в последствие е наблюдавал последващите събития, при които никой не е бил ударен. Именно поради тази причина, съдът намира, че неговите показания не могат да бъдат дарени с доверие, защото не са израз на лични възприятия, а в някои свои части са обективна неистина, доказано опровергани от останалите доказателства.

По отношение на показанията на свидетеля Х. М. и тези на свидетеля В.Ч. следва да се посочи, че те са еднопосочни. Двамата свидетели сочат едни и същи обстоятелства. Те безспорно са били на мястото на инцидента и са видели всичко случило се от началото до неговия край. Но въпреки това, и двамата премълчаха определени обстоятелства, на които безспорно са станали свидетели. Съдът намира, че показанията на тези свидетели дават на съда информация за това, че подсъдимият е бил ударен от тъжителя с въпросния кози крак, като тези техни твърдения са подкрепени от заключението на СМЕ. В тази им част съдът кредитира изявленията им. Съдебният състав намира, че следва да им се довери и досежно твърденията им, че М. е бил значително окървавен по тялото, като тези твърдения се потвърждават от наличните по делото видеозаписи, както и от заключението

на СМЕ, от което е видно колко на брой рани е имал подсъдимият.

Съдът дава вяра на тези двама свидетели и относно това, че отношенията между страните са влошени, че във въпросния ден е имало словесна и физическа ескалация в резултат на техните действия по поставяне на мрежата и т.н.

Съдът обаче намира, че не може да им се довери досежно обстоятелството, че П.М. не е удрял П. и че последният се е самонаранил с мрежата. Тези техни твърдения не намират никаква опора в останалия доказателствен материал по делото, включително в СМЕ и в показанията на Д. и Д. П.и.

Колкото до показанията на Ю. М.а, съдът намира, че по отношение на нея за приложими абсолютно всички съображения, изложени по кредитирането на показанията на сина ѝ и на свидетеля Чипов. Освен това, следва да се отчете, че тази свидетелка не е била на самото място на скандала, а е била на 4-5 метра от мястото, в близост до къщата им и не е имала абсолютната възможност да възприеме всичко случващо се на посоченото място. Ето защо, съдът намира, че и нейните показания следва да се кредитират частично.

Доколкото подсъдимият П.М. не е давал обяснения в производството, въпреки изричната покана от съдебния състав да даде такива, ако има желание, то не следва да се обсъждат неговите изявления.

Съдът кредитира и изготвеното по делото експертно заключение – това на СМЕ, което е защитено лично от вещото лице в хода на съдебното следствие. Заключениеето изцяло кореспондира и съответства на фактическата обстановка и дава отговор относно нараняванията на тъжителя и тези на подсъдимия, и начина на причиняването им. Същото е пълно и точно, отговаря на поставените му задачи изчерпателно, изготвено е от компетентно вещо лице, поради което съдът го намира за обективно и му дава вяра изцяло.

Съдът намира, че следва да кредитира заключението на съдебната техническа експертиза, от заключението на която става ясно какво е съдържанието на разговора на Х. М. с оператор от телефон на 112. Въпреки че този разговор е изключително лаконичен, все пак неговото съдържание има отношение към предмета на делото.

По отношение на заключението на ВТЕ, съдът намира, че следва да го кредитира изцяло, но то има само косвено значение за изясняването на делото, защото видеозаписите, представени на вещото лице, са запечатали събития, които са се случили в обективната истина след осъществяването на събитията, които се сочат в тъжбата, т.е. на тях не е заснет процесният инцидент, а действия и реплики на страните, които са се случили след него. Поради тези съображения те имат само косвено значение за изясняване на обстоятелствата, при които е извършено престъплението.

При така установените фактически констатации, съдът намира следното от правна страна:

По отношение на квалификацията на деянието, съдът намира, че е в правомощията единствено на съдията-докладчик да определи правната квалификация на деянията, като дадената от тъжителя или неговия повереник в тъжбата правна квалификация на описаните деяния **не е задължителна за съда**. Законът не задължава тъжителя да квалифицира деянието, като съдебната практика по този въпрос е неизменна и категорична. Той е длъжен да посочи изчерпателно само фактическите обстоятелства на престъплението, които са необходими за предварителна преценка относно характера на извършеното деяние и неговата правна квалификация, а на по-късен етап на производството същите съставляват задължителния предмет на доказване. Съдебното следствие и присъдата са възможни само по отношение на заявеното престъпно деяние, по неговите **фактически** белези, а квалифицирането на престъпното деяние е служебно задължение на съда. Задължението на тъжителя е да изясни в тъжбата своята воля по фактите, след което в разпореждането за даване ход на тъжбата от съда следва да се квалифицира правно повдигнатото от тъжителя обвинение и да се посочи за какво престъпление се предава на съд подсъдимият. Именно срещу описаните в тъжбата факти и дадената от съда правна квалификация на същите подсъдимият следва да се защитава в процеса, като за тях (фактите и правната им квалификация) съдът съобщава на подсъдимия с разпореждането за насрочване на делото и даване ход на тъжбата, за да може същият да ангажира защитата си по тях.

От обективна страна подсъдимият П.М. е осъществил състава на престъплението по чл. 130, ал. 1 от НК, тъй като на 06.09.2021 г. в гр. Баня на у*****, чрез нанасяне на удар с навита на руло телена мрежа в дясната страна на главата на И.П.П., с ЕГН *****, причинил на последния кръвонасядане с флукуиращ оток в зоната между горния клепач и веждата на дясното око; охлузване, кръвонасядане и флукуиращ оток в подножието на дясната орбита; групирани ивичести охлузвания в предната половина на дясната буза, както и чрез нанасяне на удар с метално гребло причинил на И.П. кръвонасядане, съчетано с оток пред и над предния ръб на лявата подмишнична ямка; четири вертикални, приблизително успоредни дълбоки линейни охлузвания медиално от травмата пред и над предния ръб на лявата подмишнична ямка, като посочените наранявания са реализирали медико-биологичния признак временно разстройство на здравето, опасно за живота – лека телесна повреда, по смисъла на чл. 130, ал. 1 от НК

По несъмнен начин е доказано обстоятелството, че именно М. е ударил П. с мрежа и с гребло, а резултатът от неговите удари са посочените телесни увреждания, които тъжителят е получил. Доказано се явява и обстоятелството, че получените от последния увреждания имат характер на

лека телесна повреда по смисъла на чл. 130, ал. 1 от НК. Поради това, съдът намира, че са налице всички елементи от обективната страна на деянието, поради което то се явява доказано по изискуемия от закона начин.

От субективна страна деянието е извършено при форма на вината пряк умисъл - деецът е могъл да ръководи постъпките си, предвиждал е общественотоопасните последици, които могат да настъпят от деянието му и е искал настъпването им. Имал е психическата годност да се въздържа от извършване на противоправната си проява, но не го е сторил.

От обективна страна е доказано безспорно и обстоятелството, че тъжителят И.П. е причинил лека телесна повреда на подсъдимия П.М., тъй като същият го е блъснал с ръце назад и малко по-късно го е ударил с кози крак по гърба. Получените от М. травми (кръвонасядане с овално Г-образна форма под върха на лявата лопатка, с подлежащо счупване на 10-о ребро, кръвонасядане с подкожен хематом в тилната област на главата централно, както и множество кръвонасядания на двете мишници и предмишници, част от които с дълбоки ивицовидни охлузвания и повърхностни рани в централната им част) са реализирали медико-биологичния признак временно разстройство на здравето, неопасно за живота и имат характер на лека телесна повреда по смисъла на чл. 130, ал. 1 от НК, поради което тази телесна повреда е „също такава“ по смисъла на чл. 130, ал. 3 от НК.

Тук също безспорно е доказано, че именно поради действията на тъжителя П., подсъдимият М. е получил посочените наранявания и за това вече стана дума в доказателствения анализ достатъчно подробно.

Това деяние също е извършено при пряк умисъл, защото деецът е могъл да ръководи постъпките си, предвиждал е общественотоопасните последици, които могат да настъпят от деянието му и е искал настъпването им. Имал е психическата годност да се въздържа от извършване на противоправната си проява, но не го е сторил.

Тук е моментът да се посочи защо е налице реторсия, а не неизбежна отбрана. За да е налице неизбежна отбрана следва да е налице нападение, срещу което нападеният има законово право да се брани. Освен това, неизбежната отбрана е допустима само когато нападението е непосредствено. В конкретната ситуация не може да става дума за това, поради следните съображения:

Най-напред, следва да се има предвид, че при първоначалното отиване до оградата от страна на П. и на жена му, се е развила основната част от конфликта – тъжителят е бил ударен с мрежата, след което той е блъснал М. назад, който се е ударил при падането си, много бързо след което М. го е ударил с греблото в лявото рамо. Тези събития обаче са били преустановени за достатъчен период от време, защото П. е отишъл в мазето си, откъдето е взел процесния кози крак. Т.е. нападението е било прекратено, поради оттеглянето на тъжителя и поради липсата на действия, с които М. след това да го е възобновил. Едва при повторното му приближаване до мрежата с опит

да я откачи, той е ударил М. с козия крак, докато той е закачал мрежата в долния край. Т.е. ударът с козия крак не е станал в отговор на непосредствено противоправно нападение и затова не може да се приеме като отбранително действие, което да има правомерен характер. Неизбежната отбрана не се допуска при завършено нападение. Поради това, не може да се говори за наличие на нападение срещу което П. да има право да се брани, защото когато е ударил М. той не е бил нападател.

Именно поради горните доводи, съдът намери, че приложението на чл. 12 от НК в този случай е изключено, а в случая следва да намери приложение института при реторсията, защото са налице всички предпоставки за приложението на този институт от обективна страна, а съдът намира, че в случая е допустимо да се приложи, защото е справедливо и съответно на целта и духа на закона.

Реторсията е налице когато са налице само еднакви по степен на увреждане телесни повреди, т.е. когато и двете телесни повреди са със или без разстройство на здравето (виж в този смисъл ТР 51/1989 г. на ОСНК на ВС). В конкретния случай, както бе посочено по-горе, уврежданията и на подсъдимия, и на пострадалия, са с характер на лека телесна повреда по смисъла на чл. 130, ал. 1 от НК.

Съгласно чл. 130, ал. 3 НК, за да се създаде основание за освобождаване от наказание, необходимо е пострадалият да е отвърнал веднага на дееца със също такава телесна повреда, каквато му е причинена. Следва да се отбележи, че в случая понятието „веднага“ не означава в същия миг или незабавно, а в разумен минимален период от време, в рамките на възникналия конфликт между страните – в същия ден, на същото място, при същите обстоятелства. Съществено законно изискване е да е налице взаимно причиняване на лека телесна повреда, а не фактът кой от двамата извършители на това деяние пръв го е осъществил. В това отношение в практиката на ВКС се приема, че съдът може да приложи реторсията, ако това е целесъобразно, когато двете страни са си разменили лека телесна повреда, независимо коя страна първа е извършила своето деяние. При разменени леки телесни повреди всяка една от страните се явява пострадала за едното деяние и деец за другото. Не може да се постави възможността за приложение на реторсията в зависимост от едно случайно процесуално обстоятелство - коя от двете страни е подала тѣжба и по този начин е определила качеството си на тѣжител в образувания от нея процес. Същността на реторсията е, че на противоправно деяние, което е завършило, деецът отговаря с друго противоправно и наказуемо деяние - виж т. 5 от [Постановление № 12/73 г. на Пленума на Върховния съд](#).

Следва да се отбележи, че реторсията изключва неизбежната отбрана и обратно, като това е така защото в ситуация на неизбежна отбрана по смисъла на [чл. 12, ал. 1 НК](#), не е налице фактическо основание за реторсия, тъй като реторсията винаги предполага две противоправни деяния. Когато иде реч за

неизбежна отбрана, поведението на бранещия се не е неправомерно, поради което няма как да има реторсия, защото неговите действия не са наказуеми, а правомерни.

С тези правни съображения, съдът намери, че следва да освободи и двамата извършители от наказание по смисъла на чл. 130, ал. 3 от НК и стори това с крайния си съдебен акт.

По разноските:

С оглед изхода на делото, съдът намира, че следва да осъди подсъдимия и частния тъжител да заплатят сторените от бюджета на съда разноски за изслушване на експертизите, като ги осъди да заплатят разноските по равно, защото и двамата са приети за виновни в извършването на противоправни деяния. В този ред на мисли, на основание чл. 189, ал. 3 от НПК съдът осъди И.П. и П.М. всеки от тях да заплати половината от сторените от съда разноски – по 648,30 лв. за всеки един от тях.

Останалата част от разноските, съгласно практиката на върховната съдебна инстанция, следва да останат така, както са сторени от страните (включително за държавни такси, адвокатски възнаграждения и т.н.) – виж Решения № 96/72 г. на ВС по н.д. № 48/72 г. I н.о., Решение № 255/17.06.1992 г. на ВС по н.д. № 144/92 г. I н.о.

При тези мотиви, 112-и състав на СРС постанови своята присъда.

Мотивите към присъдата са обявени на 18.04.2024 г.

РАЙОНЕН СЪДИЯ:

Николай Урумов